

EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĐI
EĞİTİMİ GELİŞTİRME BÜROSU

Seçmeli Eğitim Programı

TÜRK DİLİ VE KÜLTÜRÜ

Dokuz yıllık ilköğretim 5. sınıf için

Üsküp, 2020

Öğretim Programın Adı	Türk Dili ve Kültürü
Öğretim Programın Tipi	Seçmeli Ders
Sınıf	V
Öğretim Programın uygulanması için haftada / yılda ders sayısı	2/72
Öğretim Programın Amaçları	<p>Öğrenci:</p> <ul style="list-style-type: none">- Türk Dili ve Kültürü Öğretim Programı'nın amacı, Türkçeyi doğru ve etkili kullanan ve Türk kültürünü doğru tanıyan; Evrensel değerler bağlamından diğer dillere, ağız özelliklerine saygı duyan ve genel olarak dil bilinci, sevgisi ve kullanım duyarlığı olan öğrenciler yetiştirmektir. Günlük yaşamlarını sorunsuz ve başarılı bir şekilde sürdürebilmeleri için kültürler arası iletişim becerileri önemlidir. Bu bağlamda Türk Dili ve Kültürü dersinde öğrencilerin kendi kültürlerini öğrenmeleri, içinde yaşadıkları toplumun kültürü ve farklı milletlerden arkadaşlarının kültürleriyle kendi kültürlerini karşılaştırmaları, benzerlik ve farklılıkları tanıyıp anlamlandırmaları hedeflenmektedir.- Yaşına uygun farklı metinleri dinler ve anlar;- Görüş vererek, sorular sorarak ve soruları yanıtlayarak bir sohbete katılır;- Algı, gözlem ve deneyime göre anlatır ve betimler;- Uygun fiil zamanlarını (şimdiki, geçmiş belirli, geçmiş belirsiz ve gelecek) ve ayrıca doğrudan ve dolaylı konuşmayı kullanarak yeniden anlatır.- Edebi metin türlerini (öykü, öykü, peri masalı, fabl, şarkı ve drama) ayırt eder;- Edebi metnin içeriğini (karakter, olay, yer ve zaman) analiz eder;- Edebi metinleri kendi sözleriyle yeniden anlatır;- Öğretim materyallerindeki cümleleri, kısa yazıları ve metinleri okur ve anlar;- Kelime ve cümleleri yazarken küçük ve büyük el yazısı harfleri uygun ve doğru bir şekilde yazıp kullanır;- Belirli bir konuda, dikte ederek, ezbere ve bağımsız olarak kısa ve basit metinler yazar;- Seçilen bir konu üzerinde (yazılı ve sözlü) kendini ifade eder;

	<p>Öğrencilerin derste öğrendiklerini içinde yaşadıkları sosyokültürel ve çevresel durumlarla ilişkilendirmelerine imkân sağlayan, aktif olarak katılabilecekleri etkinlik ve çalışmalara yer verilmelidir. Bu tarz etkinlik ve çalışmalar öğrenmeyi daha anlamlı ve kalıcı kılacak, öğrencilerin öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağlayacaktır. Öğrencilere, dilimizin dünya dilleri arasında önemli bir konumda olduğunu fark edebilmeleri, dinlediklerini/izlediklerini, okuduklarını tam ve doğru olarak anlayabilmeleri, dinlediklerini/izlediklerini, duygu ve düşüncelerini, okuduklarını, öğrendiklerini, düşünüp tasarladıklarını amaca uygun olarak sözle veya yazıyla anlatabilmeleri ve kendilerini rahat ifade edebilmeleri için yer verilmelidir. Ayrıca, söz varlığını zenginleştirebilmeleri, Türk dilinin kurallarının farkına vararak Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmaya özen gösterebilmeleri, Türk kültürünün yer aldığı metinler aracılığıyla millî değerleri tanıyabilmeleri, bulunduğu yaşam yeri arasındaki dil farklılığından doğabilecek iletişim güçlüklerine çözüm önerilerinde bulunabilmeleri amaçlanmaktadır.</p>	
Program Alanları	<p>Dilbilgisi ve İletişim (Dinleme/İzleme) Konuşma Okuma ve Kültürel Değerlerimiz Yazma</p>	
Malzeme-teknik ve mekansal koşullar	<p>Öğretimi bir sınıfta veya kabinde düzenlenir ve istisna olarak mekanı değiştirildiğinde buna bağlı (kültürel kurumlar, bilimsel kurumlar, kütüphaneler, sinemalar, medya kütüphaneleri vb.) etkinlikler eşlik eder.</p>	
Öğretim elemanı normu (normatifi)	<p>Öğretim Programını, aşağıdaki meslek gruplarını tamamlamış olan kişiler tarafından uygulanır: - Türk Dili ve Edebiyatı VII/1 bölümü mezunu, veya 240 kredi;</p>	
Kazanılması beklenen temel beceriler ve değerler	<p>TEMEL BECERİLER Programla öğrencilere kazandırılmak istenen temel beceriler şunlardır:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma ■ Eleştirel düşünme ■ Yaratıcı düşünme ■ İletişim kurma ■ Problem çözme ■ Araştırma ■ Karar verme ■ Bilgi teknolojilerini kullanma ■ Girişimcilik ■ Sosyal katılım 	<p>TEMEL DEĞERLER Programla öğrencilere kazandırılmak istenen değerler şunlardır:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vatanseverlik ■ Hoşgörü ■ Farklılıklara saygı duyma ■ Barış ■ Kültürel mirası yaşatmaya duyarlılık ■ Misafirperverlik ■ Dayanışma ■ Sorumluluk ■ Paylaşımçı olmak ■ Dürüstlük ■ Yardımseverlik ■ Estetik Duyarlılık

1. DİLBİLGİSİ – İLETİŞİM				
Not: Öğretim programındaki dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi dil becerilerindeki konular, dilbilgisel yapısında konular tematik iletişim birimlerindeki içerik ile içiçe gerçekleştikleri anlamına gelmekte ve dilbilgisindeki öğretim konular meta-dilbilimsel bir yorum anlamına gelmez, konular gerçekleştirilmesi için numaralandırılır ve listelenir. Öğrenciler dinleme, izleme, söyleme, yeniden yazma (kopyalama), tekrarlama, gösterme, konuşma vb. öğretim içeriğini ve bunların kapsadığı dilsel özellikleri kavrar.				
S.No.	Öğrenme Kazanımları	Konu ve Terimler	Aktiviteler ve Yöntemler	Değerlendirme standartları
	Öğrenci:			Öğrenci şunları yapabilir:
İLETİŞİM İÇİN TEMA VE ÜNİTELER				
	<p>-Öğrenci ele alınacak temalardaki konu ve elde edilecek kelime ve kavramların kavratılması;</p> <p>-Konulardan elde edinilen kazanımlar günlük iletişimde doğru kullanılmasına amaçlanmalı.</p> <p>- Sözlerin/kelimelerin anlamlarını doğru kavratılması;</p> <p>- Sözleri/kelimeler çoğaltır ve günlük iletişimde doğru kullanılması.</p>	<p>Ben ve Ailem (aile tarihi, aile, ailemle iletişim, ana dilim, arkadaşlık, büyüğlerimiz, dayanışma, dostluk, kurallar, okul, saygı, selamlaşma, sevgi, soy ağacı, tanışma, Türkçe),</p> <p>Çevre, Farklılıklar ve Birlikte Yaşama (anlaşma, barış, ben ve çevrem, birlikte yaşama, farklı diller ve kültürler, diller, eşitlik, evrensel değerler, iletişim, insan hakları, kültürler arası iletişim, ortak yaşam, paylaşma, saygı, sevgi, sorumluluk, uzlaşma),</p>	<p>Tematik yaklaşımla farklı disiplinlerin aynı temayla ilgili planlanacak tema ile öğrenci kazanımlarının bir bütün olarak ele alınması, öğrencinin bilgiyi anlamlandırması, ilişkilendirmesi ve üst düzey zihinsel becerilere ulaşılması gerekmektedir.</p> <p>- Belirlenecek olan Temalar, öğrencilerin ilgisini çekecek nitelikte olmalıdır.</p> <p>-İletişimin, insanlar arasında kendi ihtiyaçlarını, düşünce ve duygularını ifade edebilmeleri için yapılan bir özellik ya da bir olgu olduğunu kavrayabilme etkinlikleri olduğunu aktarmak ya da iletebilmek.</p> <p>-Olgular, analitik ve atomistik bir yaklaşımla değil, çocukların gelişimsel özelliklerine de uygun bir biçimde bütüncül ve tematik bir yaklaşımla ele alınarak incelenmelidir.</p>	<p>-Öğrenci, işlenen konulardaki kelime ve kavramların anlamları kavrar;</p> <p>-Elde edinilen kazanımlar öğrenci günlük iletişimde doğru kullanılır.</p> <p>- Sözlerin/kelimelerin anlamını bilir ve anlar;</p> <p>- Sözlerin/kelimelerin anlamlarını doğru bilir ve kullanır;</p>

		<p>Oyun ve Eğlence (bilmece, boş zaman, bölgelere göre çocuk oyunları, dijital oyunlar, eğlence, geleneksel Türk gölge oyunu, halk oyunları (folklorik oyunlar), oyun, sokak oyunları, şarkı söyleme, tekerlemeli oyunlar, türkü söyleme.,</p> <p>Bayramlar ve Kutlamalar (anmalar, 23 Nisan, 21 Aralık Türkçe Eğitim Bayramı, dinî ve millî bayramlar, doğum günü, düğün, festivaller, gelenek ve görenekler, önemli günler, resmî bayramlar),</p> <p>Sanat ve Edebiyat (çocuk şarkıları, el sanatları, semboller, simgeler, Türk edebiyatı, Türk müziği, Türk sanatı, Türk şair ve yazarlar, Türkçe basılı yayınlar),</p>	<p>-Olaylar ve olgular yaşamın bütünlüğü içinde ele alınmalıdır.</p> <p>-İnsanlar arasında kurulan iletişim konusunda dilin önemini kavrama etkinliklerine özen ermelidir. (Konular, metinler ya da herhangi bir örnek seçilirken mutlaka çocukların gelişimsel, çevresel ve diğer özelliklere önemle dikkat edilmelidir).</p>	
S.No.	Öğrenme Kazanımları <i>Öğrenci:</i>	Konu ve Terimler	Aktiviteler ve Yöntemler	Değerlendirme standartları <i>Öğrenci şunları yapabilir:</i>
DİLBİLGİSİ İÇİN TEMA VE ÜNİTELER				

	Konusma ve yazıda cümleyi ayırt edebilme, cümledeki kelimeleri anlamına göre dizibilme ve cümle kurabilme.	Cümlede söz dizimini kavrama	Cümle tamamlama etkinliği yaptırılır. Cümleleri genişletilerek yazmaları istenir Örnek: a. Seviyorum b. Kitaplarımı seviyorum. c.Kitaplarımı çok seviyorum. Karışık olarak verilen kelimelerden anlamlı ve kurallı cümleler kurmaları istenir.	<ul style="list-style-type: none"> - Kelimeleri hecelere ayırır, bazı kelimeler yalnızca bir hece içerir ve tek heceli kelimelerin örneklerini verir; - Türkçedeki seslerin özelliklerini açıklar, tek heceli, iki heceli ve üç heceli kelimeleri tanır ve gösterir; - Hece ve kelimelerin çeşitli fonetik kalıplarını yorumlar;
	Olumlu ve olumsuz cümleleri ayırt edebilme.	Anlamlarına göre cümleleri tanıma Olumlu cümle Olumsuz cümle (-me, -ma ekleri, değil-yok sözcükleri)	Olumlu cümleleri olumsuz, olumsuz cümleleri olumlu hale dönüştürünüz, etkinliği yaptırılır. Farklı duyguları yansıtan kelimeleri olumlu ve olumsuz olarak gruplandırmaları istenilir.	
	Cümle ve cümle birimlerini kavrayabilme (kelime, kelime-hece, hece-harf).	Cümleyi kavrama. Cümle birimlerini kavrama-kelime, hece, harf.	Cümlede kelime sayısını, kelimedeki hece ve harf sayısını belirtmeleri ve yazmaları istenir. Seslerden-harflerden heceler, hecelerden kelimeler, kelimelerden cümle oluşturma etkinliği yaptırılır.	
	Türk alfabesindeki alfabetik sırayı öğrenme ve faydasını kavrayabilme/söyleyebilme. Alfabetimizdeki harflerin çeşitlerini (sesli ve sessiz harfler) ayırt etme becerisi kazandırabilme. Türk alfabesindeki harfleri tanıma. Türk alfabesindeki sesleri doğru çıkarır Türkçe öğrenmeye istekli olma	Alfabetik sırayı söyleme ve yazma. Sesli harfler Sessiz harfler Sözlüğü doğru kullanma.	Kelimeleri alfabetik sıraya göre yazın, etkinliği yaptırılır. Beni Bul! Alfabetimizdeki harflerden oluşan bir tablo verilir. Öğrencilerden tablodaki ünlü ve ünsüz sesleri karşılayan harfleri farklı renklere boyayarak gizlenen şekli bulmaları istenir. Ne Çıkarsa: Öğretmen tarafından sınıftaki öğrencilerin adları /okul araç	<ul style="list-style-type: none"> - Türk dilinin tüm ses özelliklerini, kelimeleri yeri ve yapısına göre doğru kullanır; - Hecelere ayrılmış duyduğu sözcükleri tekrarlar ve basit sözcükleri (üç heceli ve en fazla dört heceli) bağımsız olarak hecelere ayırır;

	<p>1. Boş zamanlarında Türkçe kelime oyunları oynar ve bulmaca çözer. 2. Türkçe şarkı söyler/ dinler. 3. Türkçe kitle iletişim araçlarını takip eder.</p>		<p>gereçleri/giyecek/yiyecek adları kâğıtlara yazılır ve bir torbaya konulur. Öğrencilerden sırayla torbadan birer kâğıt çekmeleri istenir. Çekilen kâğıtlarda yazılı olan kelimeler doğru olarak okunur ve tahtaya yazılır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Yanlış sesleri veya heceleri, sözcüklerde ya da sözcük birleşimlerini cümle içinde tanır ve doğru söyler; - Verilen ses ve hecelerden kelimeler oluşturur; - Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır;
	<p>Varlık adlarını ayırt edebilme, özel ve ortak adları kavrayabilme ve ayırabilme becerisi kazandırabilme.</p> <p>Varlıkların sayılarına göre adları ayırt edebilme, tekil-çoğul oluşumunu kavrayabilme ve yerine göre doğru kullanabilme.</p> <p>Doğal ve sıra sayılarını ayırt edebilme.</p> <p>Adların cümle içindeki durumlarını kavrama ve doğru kullanabilme.</p>	<p>Adlar Özel adlar Ortak adlar Topluluk adları</p> <p>Teklik çokluk –ler, -lar eki. Tekil ve çoğul arasındaki farkı kavrama. Doğal ve sıra sayılarını tanıma.</p>	<p>Verilen cümlede ortak ve özel adları ayırt eder.</p> <p>Örnek: Tabloda istenen adları boşluklara yazınız (insan, gün, hayvan, mevsim, akraba).</p> <p>Verilen tekil anlamdaki kelimeleri çoğul anlamlarını –ler, -lar eklerinden uygun olanını getirerek çoğul yapmaları istenir.</p> <p>Doğal ve sıra sayıları ile ilgili örnek vermeleri istenir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Adların tekil veya çoğul olduğunu belirtir ve örnekler verir (tanımsız); - Kelimelerin eş ve zıt anlamlılarını bulur; - Soyut ve soyut adları ayırt eder (tanımsız); - Kökleri ve ekleri ayırt eder; - Belirsiz geçmiş zamanlı cümlelerin doğru kullanımıyla yeniden anlatır (Zürafa tüm yemeği yemiş. Çocuklar dışarıda duruyorlarmış.).
	<p>Eylem olan kelimeler anlam kazandırabilme.</p> <p>İş, hareket, oluş bildiren sözleri tanıyabilme.</p>	<p>Eylem olan kelimeleri tanıma.</p> <p>Kelime türlerini işlemine uygun kullanma.</p> <p>Not: eylemde zaman konusuna anlam yönüyle değinilmeli; ancak, zaman ekleri verilmemelidir.</p> <p>Örneklere yola çıkarak tanıtılmaya çalışılır.</p>	<p>Verilen adların hangi durumu ifade ettiğini işaretleme, etkinliği yapılır.</p> <p>Yalın halde verilen adları i, e, de, den durumlarına göre yazmaları istenir.</p> <p>“Boşlukları doldur” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p>“Boşlukları tamamla” etkinliği yaptırılabilir.</p> <p>“Kelime türlerini bul” verilen kelimeleri bir paragrafta boş bırakılan</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zaman ekleriyle ilgili cümleleri tam olarak yerinde kullanır. Şimdiki zaman (Ben Gostivar’da yaşıyorum.), görülen geçmiş zaman (Postacı mektubu getirdi.) ve gelecek zaman (Yarın kütüphaneye gideceğim.); - Algı, gözlem ve deneyime göre anlatır; bir dizi resimden yola çıkarak kısa bir hikâye anlatır; Olaylar / olaylar hakkında (duyduğu veya kendi deneyimlerinden

		Örneğin: Koştu-biten bir eylem Koşuyor-devam eden bir eylem Koşacak-gelecekte yapılacak bir eylem	yerlere işlevine uygun olarak konulması istenebilir.	yola çıkarak) bir hikâye anlatır, bunları kronolojik olarak ve fiil zamanlarının doğru kullanımıyla sunar; - Uygun kelime dağarcığı ve doğru dil bilgisi biçimlerini kullanarak, belirli bir konu veya seçilmiş bir konu hakkında anlatır;
1.	DİNLEME/İZLEME			
	<p>Dinlemek için hazırlık yapma. Görgü kurallarına uygun dinleme. Öğretmenin konuşmasını dinleyip izleme. Dinlediklerini başkalarıyla paylaşma. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin etme.</p> <p>Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunma. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatma. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin edebilme Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirleme. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirleme. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verme.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dinleme • Etkin dinleme • Soru-cevap • İzleme • Tahmin etme • Konu belirleme • Ana fikir • Ana duygu • Farklı başlık önerme • Görüş ifade etme • Dinleme stratejileri <p>Dinleme stratejilerini uygular.</p> <p>a) Dinlerken/izlerken nezaket kurallarına (söz kesmeden dinleme, söz alarak konuşma) uymanın önemi vurgulanır.</p> <p>b) Öğrencilerin dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları sağlanır.</p>	<p><i>Bu yaş grubundaki öğrencilerin dikkat süreleri göz önüne alınarak etkinlikler plânlanır.</i></p> <p><i>Dinleme öncesi ve dinleme sırasında çeşitli görseller, açıklamalar ve sorular yardımıyla öğrencinin dikkat sürekliliği sağlanır.</i></p> <p><i>-Görsel sunular; Bu amaçla çocukların yaşına uygun birçok değişik görseller görsel materyal kullanılabilir.</i></p> <p><i>Örneğin dergi resimleri, gazeteler, görsel sunu olarak kullanılabilir.</i></p> <p><i>Geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunma etkinlikleri yapılır.</i></p> <p><i>Kelimelerin anlamını tahmin etme etkinlikleri düzenlenir.</i></p> <p><i>Dinlediklerinin/izlediklerinin her ne ise konusunu belirleme çalışmaları yapılır.</i></p> <p><i>Dinlerken sürece katılır, soru sorar ve açıklamalar yapar. İstenilen bilgiyi seçer. İlgili ve ihtiyaçlarını dikkate alarak dinler.</i></p>	<p>1.1. Görselden/görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.</p> <p>1.2. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların gelişimi ve sonucu hakkında tahminde bulunur.</p> <p>1.3. Dinlediği/izlediği metni ana hatlarıyla anlatır.</p> <p>1.4. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen, bilmediği kelimelerin anlamını tahmin eder.</p> <p>1.5. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.</p> <p>1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.</p> <p>1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.</p> <p>1.8. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili görüşlerini ifade eder.</p> <p>1.9. Dinleme stratejilerini uygular.</p>

	<p><i>Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekâna yönelik sorular (ne, kim, nerede ve nasıl) yöneltir.</i></p> <p>Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili görüşlerini ifade etme. Dinleme stratejilerini uygulama.</p> <p>Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrama.</p>		<p><i>Kısa bir metnin ana fikrini/ana duygusunu belirleyebilme etkinlikleri.</i> <i>Olay, şahıs, varlık kadrosu ve mekâna yönelik 5N1K sorular (ne, niçin, nasıl, nerede ve kim) yöneltir.</i> <i>Bir konuyla ilgili görüşlerini ifade edebilme yeteneklerini ortaya Dinlerken nezaket kurallarına uymaları gerektiği hatırlatılır.</i> <i>Öğrenciler, dikkatlerini dinlediklerine/izlediklerine yoğunlaştırmaları için teşvik edilir</i> <i>Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrama etkinlikleri.</i> <i>Görünen yaşanan bir olayın hakkında düzeye uygun sorular sorar, sorulara cevap verir ve alıştırmalar yaparak oyun oynar.</i> <i>"Neden - çünkü" etkinliği yaptırılır.</i> Öğrencilerin dinledikleri metinle resimleri eşleştirme etkinlikleri, sesleri ayırt etme, metinlerdeki kişilerin amaç ve iletişim niyetlerini anlayabilme, dinle ve bir eylemi tamamla türü etkinlikler (Dinle ve resim yap/çiz/doğru sıraya koy/yanlış belirle/ işaretle), ilgisiz bilgiyi çıkarma, doğru/ yanlış etkinlikleri, detayları ayırt edebilme türü, ayrıntıları fark etme, soru ve cevap etkinlikleri yaptırılır.</p>	<p>1.10. Konuşmacının sözlü olmayan mesajlarını kavrar.</p> <p>1.11. Dinleme metinlerinin Türk kültürü konularını içeren nitelikte olmasına özen gösterilir. Dinlenen/izlenen anlamaya yönelik kazanımların gerçekleştirilmesinde dinleme/izleme materyallerinden yararlanır.</p>
2.	KONUŞMA			

<p>-Kelimleri anlamlarına uygun kullanma. <i>Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.</i></p> <p>-Hazırlıksız konuşmalar yapabilme.</p> <p>Türkçeyi sözlü ve yazılı anlatımlarda kurallarına uygun biçimde kullanma</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kelimleri yerinde ve doğru anlamda kullanır. 2. Verilen kelime ile cümle kurar. 3. Olumlu ve olumsuz cümleler kurar. 4. Cümlede öğeleri yerinde kullanır. 5. Özel adların ilk harfini büyük yazar. 6. Cümleye büyük harfle başlar. 7. Adları yerine göre tekil ya da çoğul olarak kullanır. 8. Varlıkların özelliklerini, niteliklerini (uzunluk, kısalık, renk vb.), sayılarını bildiren kelimeleri işlevine uygun kullanır. 9. Varlıkların yerine kullanılan kelimeleri işlevine uygun kullanır. 10. Varlıkların yaptıkları eylemleri (iş ve hareketleri) bildiren kelimeleri işlevine uygun kullanır. 11. Öğrendiği yazım kurallarını uygular ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır. 12. Öğrendiği yeni kelimeleri doğru söyler/ yazar 	<p>-Kelimleri Anlama</p> <p>-Hazırlıksız Konuşma</p> <p>-Konuşma Stratejileri</p> <p>-Tartışma</p> <p>-Konuşmalara Katılma</p>	<p><i>-Kelimleri anlamlarına uygun kullanır.</i></p> <p><i>-Konuşmalarında yeni öğrendiği kelimeleri anlamlarına uygun kullanmaları için teşvik edilir.</i></p> <p><i>-Hazırlıksız konuşma etkinlikleri yapılmalı.</i></p> <p><i>-Öğrencilerin temalar çerçevesinde kendi belirledikleri ya da öğretmen tarafından belirlenen bir konu hakkında konuşma yapmaları sağlanır.</i></p> <p><i>-Konuşmalarda nezaket kurallarına uymanın (yerinde hitap ifadeleri kullanma, göz teması kurma,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşma) önemi hatırlatılır.</i> - <i>Beden dilini etkin kullanmanın önemi vurgulanır.</i> <p>Düzenliyorum: Öğelerinin yerleri değiştirilen cümleler düzenlenerek kurallı cümle hâline getirilir.</p> <p>Teklik Çokluk: Nesnelere tekil ve çoğul biçimleriyle resimlenir. Resimlerin altına tekil ve çoğul durumları yazılır.</p> <p>Nokta ile Virgül: Öğrencilerden noktalama işaretleri kullanılmamış cümleye uygun noktalama işaretlerini koymaları istenir.</p> <p>Balon: Öğrenciler konuyla/temayla ilgili verilen karikatürlerdeki konuşma balonlarını doldurur ve doldurdukları</p>	<p>2.1. Kelimleri anlamlarına uygun kullanır.</p> <p>2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.</p> <p>2.3. Çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur.</p> <p>2.4. Konuşma stratejilerini uygular.</p> <p>2.5. Sınıf içindeki tartışma ve konuşmalara katılır.</p>
--	--	--	---

	Konuşmalarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanma.		<p>balonu karikatürdeki karakterlere uygun olarak okur.</p> <p>Küçük Bir Kedim Olsa! Öğrencilerden en sevdiği canlıları listelemeleri istenir. Bu canlılardan birini seçerek ona karşı duygu ve düşüncelerini ifade eden bir yazı yazmaları istenir.</p> <p>Hikâyeci: Düzeye uygun okunan hikâyeler sınıf ortamında paylaşılır. Hikâyesini en güzel anlatan öğrenci ödüllendirilir.</p> <p>Drama etkinlikleri, tartışma, grup veya ikili çalışmalar, resmi tasvir etme, belirli durumlarda kısa cevaplar verme, bilgi paylaşım temelli konuşma, görüş paylaşım temelli konuşma etkinlikleri, bir olayı başkalarına aktarma, kısa sözel sunumlar yapma, görsel/şekil/tablolara üzerine konuşma etkinlikleri yaptırılır.</p>	
--	--	--	--	--

3.	OKUMA VE KÜLTÜREL DEĞERLERİMİZ			
	<p>Akıcı Okuma -Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanıma. <i>Okuma materyallerindeki içindikiler, sözlük ve kaynakça bölümleri tanıtılarak kısaca işlevlerine değinilir.</i></p> <p>-Noktalama işaretlerine dikkat ederek okuma.</p> <p>-Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okuma.</p> <p>-Şiir okuma. <i>Öğrencilere kısa şiir okuma çalışmaları yaptırılır.</i></p> <p>-Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okuma.</p> <p>-Okuma stratejilerini uygulama. <i>Öğrencilerin sesli, sessiz ve tahmin ederek okuma yapmaları sağlanır.</i></p> <p>Söz Varlığı</p> <p>- Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin edebilme.</p> <p>-Kelimelerin zıt (karşıt) anlamlılarını bulma.</p>	<p>-Metnin Temel Bölümleri -Noktalama İşaretlerine -Vurgu -Tonlama -Telafuz -Şiir -Okuma Stratejileri -Kelimelerin Anlamları -Zıt Anlamlı Kelimeler -Eş Anlamlı Kelimeler -Metin Türleri -Metin Konusu Metnin Ana Fikri/Ana Duygusu Metindeki Hikâye Unsurları Metinleri Oluşturan Öğeler Metindeki Gerçek Ve Hayalî Öğeler Şekil, Sembol Ve İşaretlerin Anlamları -Yazılı Yönergeler -Tablo Ve Grafiklerde Yer Alan Bilgilere İlişkin Soruları Cevaplama.</p>	<p><i>- Okuma materyallerindeki içindikiler, sözlük ve kaynakça bölümleri tanıtılarak kısaca işlevlerine değinilir.</i></p> <p><i>- Okuma etkinliklerinde her derste noktalama işaretlerine dikkat ederek okumaya dikkat ederek okumalı, okutulmalıdır.</i></p> <p><i>- Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okuma etkinlikleri düzenlenir.(Bu kazanımlar her etkinlikte değışl de yeri geldikçe öğrenciler uyarılır varsa gereken uyarılar, bilgi veya talimatlar verilir.</i></p> <p><i>-Öğrencilere kısa şiir okuma ve ezberleme çalışmaları –zorlamamak kaydıyla- yaptırılır.</i></p> <p>- Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.</p> <p><i>- Öğrencilerin sesli, sessiz ve tahmin ederek okuma yapmaları sağlanır.</i></p> <p>Söz Varlığı</p> <p>-Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin edebilme.</p> <p><i>- Resimli sözlük, kavram haritası, sözlük, deyimler ve atasözleri sözlüğü ve benzer araçlardan yararlanır.</i></p>	<p>3.1. Okuma materyallerindeki temel bölümleri tanıır.</p> <p>3.2. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.</p> <p>3.3. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur.</p> <p>3.4. Şiir okur.</p> <p>3.5. Farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okur.</p> <p>3.6. Okuma stratejilerini uygular.</p> <p>Söz Varlığı</p> <p>3.7. Görselden/görsellerden hareketle bilmediği kelimelerin anlamlarını tahmin eder.</p> <p>3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.</p>

<p>-Kelimelerin eş anlamlılarını bulma. -Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt edebilme.</p> <p>Anlama -Görsellerle ilgili soruları cevaplama. -Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin edebilme. -Okuduklarını ana hatlarıyla anlatma. -Okuduğu metnin konusunu belirleme. -Metnin ana fikri/ana duygusunu belirleme. -Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplama. Metinle ilgili sorular sorma. -Okuduğu metindeki hikâye unsurlarını belirleme. -Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirleme. -Metin türlerini ayırt edebilme. -Metinleri oluşturan öğeleri tanıma.</p> <p>-Kısa ve basit dijital metinlerdeki mesajı kavrama.</p> <p>-Metindeki gerçek ve hayalî öğeleri ayırt edebime. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapma.</p>		<p>- Öğrencilerin yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturmaları sağlanır. - Onun <u>yüzünden yüz yerde yüzüm kızarıyor. Arkadaşının <u>yaş</u> gününde bol bol <u>yaş</u> pasta yedi.</u></p> <p>Anlama -Olayların oluş sırasına göre anlatılması sağlanır. -Metnin olay örgüsü, mekân, şahıs ve varlık kadrosu unsurlarına değinilir. -Hikâye edici, bilgilendirici metin ve şiir hakkında örneklerden yararlanılarak genel kısa bilgiler verilir. Metinleri oluşturan öğeleri tanıma. - Başlık ve paragraf hakkında kısa bilgi verilir. - Kıta ve dize hakkında kısa bilgi verilir. -Elektronik posta ve sosyal medya içeriklerine (davet, teşekkür mesajları vb.) yer verilir. -Bilişim teknolojileri (bilgisayar, tablet) ve iletişim araçlarında kullanılan şekil ve semboller üzerinde durulur. - Metindeki problem durumlarının tespit edilmesi ve bunlara farklı çözüm yolları bulunması sağlanır. - Metindeki durumlarla kendi yaşantıları arasında ilişki kurmaları teşvik edilir.</p>	<p>3.9. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur. 3.10. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.</p> <p>Anlama 3.11. Görsellerle ilgili soruları cevaplar. 3.12. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder. 3.13. Okuduklarını ana hatlarıyla anlatır.</p> <p>3.14. Okuduğu metnin konusunu belirler. 3.15. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler. 3.16. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar. 3.17. Metinle ilgili sorular sorar. 3.18. Okuduğu metindeki hikâye unsurlarını belirler.</p> <p>3.19. Okuduğu metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.</p> <p>3.20. Metin türlerini ayırt eder.</p> <p>3.21. Metinleri oluşturan öğeleri tanıır.</p> <p>3.22. Kısa ve basit dijital metinlerdeki mesajı kavrar.</p>
--	--	---	---

<p>-Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirme. -Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrama.</p> <p>-Yazılı yönergeleri kavrama. <i>Harita, ilan, afiş, ürün etiketi, kullanım kılavuzu gibi materyallerden faydalanılır.</i></p> <p>-Tablo ve grafiklerde yer alan bilgilere ilişkin soruları cevaplama.</p>		<p><i>-Görsel ve konu arasındaki ilişki vurgulanır.</i> <i>-Harita, ilan, afiş, ürün etiketi, kullanım kılavuzu gibi materyallerden faydalanılır.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Anlatım - Tüme varım - Tümdengelim - Grup tartışması - Gezi gözlem - Gösteri - Soru yanıt - Örnek olay - Beyin fırtınası - Canlandırma - Grup çalışmaları - Oyunlar - Rol yapma - Canlandırma 	<p>3.23. Metindeki gerçek ve hayalî öğeleri ayırt eder. 3.24. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar. 3.25. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.</p> <p>3.26. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.</p> <p>3.27. Yazılı yönergeleri kavrar. 3.28. Tablo ve grafiklerde yer alan bilgilere ilişkin soruları cevaplar.</p>
KÜLTÜREL DEĞERLERİMİZ			
<p>Selamlaşmanın önemini fark ederek gerekli durumlarda uygun selamlaşma ifadelerini kullanır.</p> <p>Millî ve dinî bayramlarımızı tanıyarak bayramlar ile kutlamaların sosyal ve kültürel işlevlerini fark eder.</p> <p>Millî ve dinî bayram etkinliklerine katılmaya istekli olur.</p> <p>Görgü kurallarına uygun davranır.</p> <p>Kültürümüzdeki çocuk oyunlarını tanıyarak ve bu oyunları oynamaya istekli olur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Selamlaşmalar - Değerler - Millî Bayramlar - Dini Bayramlar - Kültür - Görgü kuralları - Ninni - Tekerleme - Mani 	<p>Selamlaşma: Selamlaşma ifadelerinin yer aldığı senaryolar oluşturularak drama çalışması yapılır.</p> <p>Bugün Bayram: Öğrenciler yaşadığı bir bayramla ilgili duygu ve düşüncelerini sınıfta arkadaşlarıyla paylaşır.</p> <p>Yüzük Oyunu: Kapalı fincanlardan birine yüzük saklanır ve öğrencilerin bulmaları istenir. Yüzüğü bulan öğrenci alkışlanır.</p>	<p>3.29 Selamlaşma ifadelerine Türkçeden ve yaşanan ülkenin dilinden örnekler verilir.</p> <p>3.30 Türklerin ve yaşanan ülkenin sofrada adabından örnekler verilir.</p> <p>3.31 Sınıf içinde ve okul bahçesinde çocuk oyunları (Yağ Satarım, Mendil Kapmaca, Deve-Cüce, Gece-Gündüz vb.) oynanır.</p>

<p>Türk kültüründe yer alan bilmece, ninni, tekerleme ve saymacalara örnekler verir.</p> <p>Millî ve dinî bayramları kutlamanın önemini açıklar.</p> <p>Belli başlı geleneklerimizi ve değerlerimizi tanır ve bunların kültürümüzdeki yerini ve önemini açıklar.</p> <p>Geleneksel Türk seyirlik oyunlarını tanır.</p> <p>Türk kültüründe yer alan bilmece, tekerleme, yanılmaca, saymaca ve manilere örnekler verir.</p> <p>Yaşadığı ülkede kültürel değerlerimizi tanıtmaya istekli olur.</p>	<p>- Sayışmaca</p>	<p>Bez Bebek ile Topaç: Aile büyüklerinden, çocukluk dönemlerine ait oyunlar ve oyuncaklar ile ilgili bilgi alınır ve sınıfta paylaşılır.</p> <p>Bayramlaşalım: Öğrencilerden dinî bayramlarla ilgili anılarını anlatmaları istenir. Öğrencilere bayram günlerini kimlerle ve nasıl geçirdikleri sorulur. Bayram günlerindeki paylaşımlardan, yardımlaşmalardan örnekler verilir. Bayram kutlama kartı yazdırılır.</p> <p>Anılarda Bayramlar: Sınıfa, bir kişi davet edilir ve bayram anıları dinlenir.</p> <p>Bizim Bayramımız: 23 Nisan şenlikleri ile ilgili CD izlenir. İzlenenlerle ilgili duygu ve düşünceler resimlenir.</p> <p>Hacı Cavcav: "Hacivat ve Karagöz" metni okunur. Metindeki kahramanları canlandırmak için görev dağılımı yapılır. Gösteri sınıfta sunulur.</p> <p>Haydi Sor Sor! Öğrenciler tarafından bilmece, tekerleme, yanılmaca, saymaca ve maniler derlenerek sınıfta bunların okunmasına yönelik yarışma düzenlenir.</p>	<p>3.32 Millî bayramlar ve ünite ile ilgili şarkılara, türkülere; halk oyunu örneklerine yer verilir.</p> <p>3.33 Türk kültür değerlerini içeren görseller kullanılır.</p> <p>3.34 Türk konukseverliği, ikram, ziyaret etme, hatırlama, sorma, gelenekler ile dayanışma ve hoşgörülü olma değerlerine yer verilir.</p> <p>3.35 Yaşanılan ülkedeki uygulamalara da değinilir.</p> <p>3.36 Geleneksel Türk seyirlik oyunların tanıtılması.</p>
---	--------------------	---	---

YAZMA				
4.	<p>- Şiir yazma. - Kısa metinler yazma.</p> <p>- Hikâye edici metin yazma.</p> <p>- Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirleme. - Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanma.</p>	<p>-Şiir -Kısa Metinler -Hikâye Edici Metin -Büyük Harfler Ve Noktalama İşaretleri -Nokta, Virgül, İki Nokta, Ünlem, Tırnak İşareti, Soru İşareti, Kısa Çizgi, Konuşma Çizgisi Ve Kesme İşareti; -Kurum Adları,Dizelerin Başında, Yer Adlarının Yazımında Büyük Harf Kullanımı -Kurum Adları</p>	<p>- Şiir yazar. -Kısa metinlerden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Mektup ve/veya anı yazdırılır.</i> - <i>Öğrenciler günlük tutmaları için teşvik edilir.</i> - <i>Olayları oluş sırasına göre yazmaları sağlanır.</i> <p>- Hikâye edici metin yazar. a) <i>Öğrenciler, yazılarında varlıkların niteliklerini bildiren kelimeleri kullanmaları için teşvik edilir.</i> b) <i>Olayların oluş sırasına göre yazılması gerektiği vurgulanır.</i> c) <i>Öğrenciler yazılarına duygu ve düşüncelerini aktarmaları için teşvik edilir.</i></p> <p>- Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler. - Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır. <i>Nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur. Kurum adlarının baş harflerinde, dizelerin başında, yer adlarının yazımında büyük harf kullanımı üzerinde durulur.</i></p>	<p>4.1. Şiir yazar. 4.2. Kısa metinler yazar.</p> <p>4.3. Hikâye edici metin yazar.</p> <p>4.4. Yazdıklarının içeriğine uygun başlık belirler. 4.5. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.</p>

YAZMA			
<p>-Yazdıklarını zenginleştirmek için çizim ve görseller kullanma. -Görsellerdeki olayları ilişkilendirerek yazı yazma. -Yazdıklarını düzenleme. -Yazdıklarını paylaşma.</p> <p>- Harfleri yapısal özelliklerine uygun yazma.</p> <p>- Harflerin yapısal özelliklerine uygun kelime ve cümleler yazma. - Harflerin yapısal özelliklerine uygun kısa metinler yazma. - Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanma.</p> <p>- Yazma stratejilerini uygulama.</p>		<p>-Öğrenci, yazdıklarını zenginleştirmek için çizim ve görseller kullanır. - Görsellerdeki olayları ilişkilendirerek yazı yazma etkinlikleri. -Yapılacak düzenleme çalışması sınıf düzeyine uygun yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur. - Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir. Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilmemelidir. - Öğrencilerin yazılarında harfleri asli ve ilave unsurlarına dikkat ederek yazmaları sağlanır. - Öğrencilerin yazılarında kelimeler arasında uygun boşlukları bırakarak düzenli, okunaklı ve düzgün yazmaları sağlanır. -Serbest veya bakarak kısa metinler yazmaları sağlanır.</p> <p>-Yazma stratejilerini uygular.</p>	<p>4.6. Yazdıklarını zenginleştirmek için çizim ve görseller kullanır. 4.7. Görsellerdeki olayları ilişkilendirerek yazı yazar. 4.8. Yazdıklarını düzenler. 4.9. Yazdıklarını paylaşır.</p> <p>4.10. Harfleri yapısal özelliklerine uygun yazar.</p> <p>4.11. Harflerin yapısal özelliklerine uygun kelime ve cümleler yazar.</p> <p>4.12. Harflerin yapısal özelliklerine uygun kısa metinler yazar. 4.13. Yazdıklarında yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanır. 4.14. Yazma stratejilerini uygular.</p>

<p>Öğrencilerin Bilgi ve Becerilerin Ölçme ve Değerlendirilmesi</p>	<p>Programda belirlenen kazanımların gerçekleşip gerçekleşmediği, gerçekleşiyse ne ölçüde gerçekleştiği, gerçekleşmediyse nelerin yapılması gerektiği değerlendirilmenin kapsamı içindedir. Değerlendirme çeşitli amaçlar için yapılmaktadır. Türkçe ve Türk kültürü dersinde birbirinden farklı seviyelerdeki öğrenciler aynı sınıfta bulunduğu için öncelikle onların seviyelerinin belirlenmesi önem taşımaktadır. Bu amaçla yeni öğrenmelerin temelini oluşturan bilgi ve becerilerdeki eksikliklerin tamamlanması amacıyla öğrenme ve öğretme sürecinin başında öğretmen öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemelidir. Sürekli değerlendirme, öğrenme gücünü çeken öğrencilerin ilerleyişlerinin tespiti için de önemlidir. Sonuçların değerlendirilmesi zorunludur ve yasal normlara uygun olarak yapılır. Öğrencilerin ilerlemesi ve değerlendirilmesi, öğrencilerde gerçek bilgilerin kalıcı olması ve derinleşmelerini teşvik edecek durumu göstermek amacıyla sınıf okuma yılı boyunca sürekli izlenir ve sürekli olarak gerçekleştirilir. Programın değerlendirilmesi Türkçe olarak ve yapısına uygun sözlü ve yazılı olarak değerlendirilmesi yapılır.</p> <p>Sözel soruları cevaplamak, soru sormak (öğrenciler tarafından) ve kısa diyaloglar oluşturmaktadır. Türkçe dersini gören öğrencilerin gelişimlerinin izlenmesinde öğretmen gözlemleri büyük önem taşımaktadır. Bu sadece bilişsel becerilerin değil, psikomotor ve duyuşsal becerilerin (sorumluluklarını yerine getirme, iş birliği yapma, çevresindeki kişilere saygılı davranma, etkinliklere aktif katılma, çaba harcama vb.) gözlemlenmesine imkân sağlayan ölçütlere de yer verilmelidir. Formal değerlendirme sürecinde alternatif süreç temelli ölçme yaklaşımına dayandırılarak oluşturulan sınıf içi ve dışı tekniklerin yanı sıra yazılı ve sözlü sınavlar, ev ödevleri ve sınıf içi/dışı projeler de uygulanmaktadır. Bu ölçme ve değerlendirme uygulamaları, öğrencilerin dil öğrenme etkinliklerini hem süreç hem de sonuç odaklı ölçme yaklaşımlarıyla ele almaktadır. Öğrencilerin beklenen ölçme ve değerlendirme standartlarını karşılamasını sağlamak için öğretmen, öğretim ve öğrenim sırasında öğrencilerin etkinliklerini sürekli olarak izler ve her öğrencinin ilerlemesi hakkında bilgi toplar. Bir konu işlenirken yazılı enstrüman (araç), olarak Türk alfabesinin (baskılı ve el yazısı harflerle) kavrama ve benimseme çalışmaları tercih edilmelidir.</p>
<p>Literatür ve diğer kaynaklar</p>	<p>Eğitim ve Bilim Bakanı tarafından onaylanmış ders kitabı (programdaki etkinliklerin uygulanması için öğretmen el kitabıyla birlikte resimli kitap, basılı ve el yazısı harflerin ilk okunması ve yazılması bölümü), etkileşimli web sayfası, internet (eğitim yazılımı, web siteleri), mobil uygulamalar.</p>
<p>Öğretim programının uygulanmasının başlangıç tarihi</p>	
<p>Kurum / Programı hazırlayan</p>	<p>Eğitimi Geliştirme Bürosu Биро за развој на образованието</p>
<p>Eğitim programının imzalanması ve kabul tarihi</p>	<p>No. 18-10553/2 22.9.2022 Yılı</p>

